Argentina, Chaco

Listopad 2025

Radim Schottl

2º Festival Tcheco no Brasil

V Nova Petrópolis (Brazílie) se o víkendu 31. října až 2. listopadu 2025 konal 2º Festival Tcheco no Brasil. Akce přivítala řadu českobrazilských i místních komunit, účastnili se jí potomci imigrantů, zástupci diplomatických úřadů i zástupci spolků z Argentiny. Součástí festivalu bylo slavnostní otevření tzv. Praça Boêmia „České náměstí“. Tento prostor se stal symbolem úcty k českým kořenům místní komunity a připomínkou dlouhé historii imigrace. Prostor festivalu obohatily hudební a taneční vystoupení folklórních souborů, diskuse o kulturní paměti a identitě, výstavy, i společenská setkání. Následoval také krásný turistický výšlap po české poznávací cestě zakončený společným obědem.

Fiesta Nacional del Algodón v Sáenz Peña

Od pátku 8. do neděle 10. listopadu ožila Presidencia Roque Sáenz Peña tradiční Fiesta Nacional del Algodón, která i letos přilákala stovky návštěvníků z města i širokého okolí. Mezi desítkami místních kulturních a komunitních organizací se prezentovala také Unión Checoeslovaca, která měla na festivalu svůj vlastní velký stánek.

Členové spolku se po celý víkend aktivně zapojovali do programu a návštěvníkům představovali českou a slovenskou kulturu prostřednictvím gastronomie, hudby i osobního setkávání. Velký zájem budily tradiční speciality – guláš, domácí knedlíky či zelí – které se během festivalu těšily mimořádné popularitě. Účast na této významné události byla pro spolek příležitostí posílit povědomí o české a slovenské kultuře mezi návštěvníky jednoho z největších festivalů v provincii Chaco.

Slavnostní oběd k oslavě Dne vzniku samostatného československého státu

V neděli 16. listopadu se v sále Unión Checoeslovaca konal tradiční oběd pořádaný k připomenutí vzniku samostatného Československa. Setkání mělo přátelskou a neformální atmosféru a zúčastnili se ho členové spolku i příznivci české a slovenské kultury. Pro hosty bylo připraveno společné menu – podávalo se české vepřo knedlo zelo i typické argentinské asado. Program byl doplněn vystoupením folklorního souboru Moravanka, hudbou i tombolou.

Festival imigrantů v Las Breñas

V polovině listopadu se v Las Breñas konala tradiční Fiesta Provincial del Inmigrante, která proběhla v areálu Parque del Inmigrante. Mezi spolky byla viditelně přítomná také colectividad Checoslovaca, která provozovala svůj „Československý dům“ a nabízela typická jídla, ukázky krojů a muziky. Český dům přitahoval mnoho zájemců. Lidé mohli ochutnat tradiční české jídla a další speciality, podívat se na lidové kostýmy a pohovořit s představiteli komunity o jejich aktivitách v regionu.

Slavnostní akt ke Dni vzniku československé samostatnosti v Las Breñas

V Las Breñas se uskutečnila slavnost k připomenutí Dne založení Československa, která proběhla na nové české plazoletě a nabídla krátký kulturní program i slavnostní setkání místní komunity. Součástí akce byla také účast Unión Checoeslovaca ze Sáenz Peña a představitelů dalších spolků, kteří přišli podpořit oslavu českých a slovenských tradic ve městě. Akce proběhla za podpory města a přispěla k posílení viditelnosti české a slovenské komunity v regionu.

Brazílie, Sao Paulo

Výstava *Onde as Borboletas Não Habitam*

Klára Bachurková

V prostorách Unibes Cultural v São Paulu od 13. listopadu 2025 probíhá výstava *Onde as Borboletas Não Habitam* (Kde motýli nežijí).

Expozice představuje imerzivní a citlivě pojatý pohled na osudy dětí a dospívajících deportovaných do terezínského ghetta, a zdůrazňuje roli umění jako prostředku naděje a vnitřní svobody.

Výstava vznikla na základě stejnojmenné knihy autorky Luciane Bonace, studentky českého jazyka, spisovatelky, výtvarnice a pedagožky, která se dlouhodobě věnuje vzdělávání prostřednictvím umění. Kurátorsky na projektu spolupracovala s Karen Zolko. Cílem výstavy bylo připomenout historickou realitu Terezína a zároveň nabídnout prostor k reflexi o významu paměti, tvořivosti a lidské odolnosti.

Předvánoční čas a pečení perníčků na Česko-brazilské kulturní unii

V krajanské komunitě už naplno začala předvánoční atmosféra. Dne 29. listopadu se uskutečnila příjemná akce, během níž si studenti českého jazyka a krajani vyzkoušeli tradiční pečení a zdobení perníčků.

Součástí programu byla také přednáška, která začala povídáním o svatém Martinovi a symbolickém příchodu zimy. Následovala část věnovaná adventu a českým tradicím spojeným s koncem roku. Během pečení se pouštěly vybrané české koledy, které celé setkání krásně doplnily.

Český rafting v Brazílii

Poslední listopadový víkend se česká komunita v São Paulu setkala u příležitosti již 7. ročníku „Českého raftingu“, který pořádá zkušený vodácký instruktor Vít Vaníček. Jedná se o téměř rodinné setkání, kde je sjetí úseku řeky Juquiá, vzdálené asi 60 km od São Paula, spíše příjemnou záminkou k tomu, aby si Češi žijící v Brazílii užili víkend s dětmi, popovídali si česky, večer si zazpívali české písničky u kytary a posílili krajanské vazby v São Paulu.

Letošní akce se zúčastnil i generální konzul České republiky v São Paulu, Richard Krpač, který ukázal, že je opravdu šikovný vodák. Všichni se už moc těší na další ročník!

Německo, Srbská Lužice

Adventní výlet na Šluknovsko

Jiří Jonák

Zatímco vloni jsme s našimi dospělými budyšínskými kurzisty (Lužickými Srby a Němci) nasávali předvánoční atmosféru v relativně vzdáleném Liberci, letos jsme se rozhodli pro velmi blízké příhraničí: první adventní středu brzy odpoledne jsme se v počtu patnácti účastníků vypravili do Šluknova (od Budyšína 23 km) a sousedního Jiříkova.

Šluknov (cca 5.600 obyvatel, nejsevernější město v ČR) na Děčínsku nás nalákal na svůj zámek v centru obce, přezdívaný *perla saské renesance*. Tento architektonický klenot z 16. století sice v osmdesátých letech minulého století téměř kompletně vyhořel, nicméně v roce 2008 byla dokončena celková rekonstrukce objektu a město, jež je jeho majitelem, se jím právem pyšní. Během naší návštěvy jsme absolvovali komentovanou prohlídku tzv. prvorepublikového okruhu. Paní průvodkyně mluvila česky a několika méně pokročilým kurzistům jsme (zde i později v Jiříkově) s porozuměním pomohli ad hoc. Na zámku jsme si pak nemohli nechat ujít ani právě probíhající výstavu vánočních ozdob a dekorací z různých období naší historie.

Prohlídka zámku

Výstava vánočních dekorací

Poté jsme pěšky zamířili k monumentálnímu barokní kostelu svatého Václava. Bylo zamčeno a návštěvu uvnitř jsme původně ani neplánovali, ale protože jsme měli ještě chvíli času, zkusili jsme zazvonit na přilehlé faře, jestli by nás nechali nakouknout. Otevřel usměvavý pan farář a my se nestačili divit: pan arciděkan Pavel Procházka (identitu jsme zjistili ex post :-) nám nejenže kostel zpřístupnil a zapálil adventní svící před oltářem, ale také nás celou dobu provázel. Během zhruba třiceti minut jsme si nejprve vyslechli výklad o dějinách i současnosti kostela, o jeho výzdobě a zde uložených relikviích, načež zaznělo improvizované kázání o době adventu a Vánoc, o staletém střetávání Čechů, Lužických Srbů a Němců, o rozjímání, modlitbě a odpuštění; nakonec jedna z našich kurzistek jako poděkování zazpívala příznačné *Ave Maria*.

Výletníci se ve Šluknově cítili jako doma. *V kostele sv. Václava*

Naší další destinací byl devět kilometrů vzdálený Jiříkov (asi 3.500 obyvatel), ležící doslova na hranicích se SRN (město plynule přechází do německého Ebersbachu). Zde se v budově bývalé spořitelny v několika místnostech na celkové ploše 200 čtverečních metrů nachází sbírka více než 220 betlémů různých velikostí, zemí a oblastí původu, stáří i materiálů, z nichž byly vyrobeny. Betlemárium v roce 2015 založili a od té doby spravují Oldřich a Ludmila Podzimkovi, kteří nás expozicí zasvěceně provedli. Mimo *oficiální* program jsme měli možnost nahlédnout také do bývalé zasedací místnosti banky (postavené 1912), která dnes slouží jako oddací síň. A znovu na nás čekalo (příjemné) překvapení: zrovna v době naší návštěvy se v budově ke zkoušce pomalu scházel místní česko-německý pěvecký sbor *Polyhymnia* a před naším odchodem nás jeho členové poctili třemi skladbami ze svého repertoáru. To ovšem nemohlo zůstat bez odezvy ze strany hudbě oddaných Srbek, jež na milou pozornost odpověděly dvěma písněmi „od nich“.

Uvítání za účasti lužickosrbské panenky Polyhymnia *zdraví zpěvem návštěvníky z ciziny.*

Příjemnou a již tradiční tečku za výletem představovalo společné posezení u večeře. Zvolili jsme restauraci (a penzion) Starý mlýn v Rožanech na sever od Šluknova, místo s pohnutou historií a prosperující současností, což jako by symbolizovalo i mnohé z osudu tří národů spjatých se zdejším regionem. Všechny nás usadili k jednomu dlouhému stolu, proto jsme mohli ještě začerstva navzájem sdílet dojmy z právě viděného a zažitého a při tom vychutnávat umění české kuchyně (vítěz dnešní etapy dlouhodobé soutěže oblíbenosti: guláš s knedlíkem), českého pivovarnictví a moravského vinařství. V půl osmé jsme se příjemně zasyceni a naladěni vydali zpět do srdce Horní Lužice.

Děkujeme, Česko, rádi se brzy vrátíme.

Tradiční závěrečné posezení

Výprava v plném počtu. Autor textu zcela vzadu

Foto J. Jonák

Rumunsko, Eibenthal

Listopad 2025

Martin Horn

Svatomartinský lampionový průvod

11. listopadu zorganizovaly eibenthalské stážistky Alice Machů a Tereza Henselová svatomartinský lampionový průvod, do kterého se zapojily děti, rodiče i prarodiče.

Nechyběl ani opravdový kůň se svatým Martinem! Bílý ale nebyl, zima toho dne do Eibenthalu ještě nedorazila.

Svatomartinské rohlíčky chutnaly skvěle!

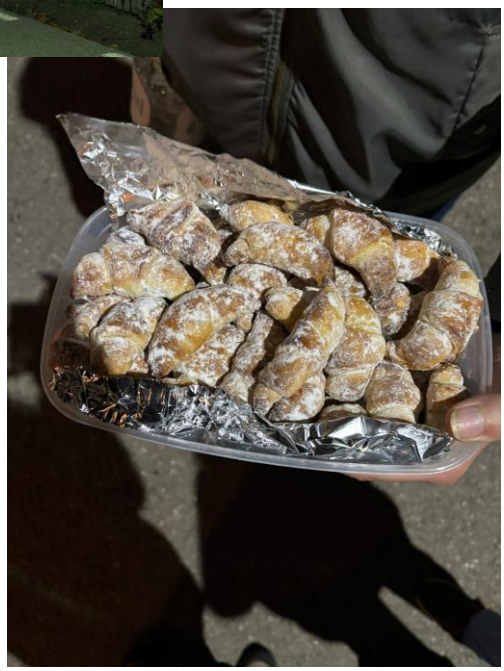

Kateřinský bál

22. listopadu se v Eibenthalu konal tradiční Kateřinský bál.

Svatá Kateřina je v lidovém kalendáři spojována s koncem „taneční sezóny“ před adventem.

Restaurace Eibenthal ožila tancem a dobrou náladou.

<u>Výstava výtvarných prací banátských dětí</u>

30. listopadu proběhla na Svaté Heleně výstava výtvarných prací banátských dětí doplněná kulturním programem. Vystavena byla i díla dětí z Eibenthalu.
Výstavu i hudební vystoupení připravily stážistky Veronika Pikešová, Ludmila Schejbalová (Svatá Helena) a Alice Machů (Eibenthal).
Bylo to inspirativní odpoledne, plné dětské tvořivosti a příjemných setkání.

Srbsko, Kruščice, České Selo, Bela Crkva, Vršac, Gaj

Listopad 2025

Alena Havlová

Výsadba stromů v Českém Sele (9. 11. 2025)

V Českém Sele pokračují v iniciativě sázení stromů. Ta vznikla spontánně z přání místních, které podpořilo zkušenostmi i praktickou pomocí Hnutí Brontosaurus a Česká škola Banát – poskytla finance na nákup dřevin a pozvala dobrovolníky na pomoc s realizací projektu. V minulosti se krajané rozhodli vysázet arboretum z rozmanitých dřevin, které pro oblast nejsou typické. Tentokrát došlo k výsadbě stromů typických pro tuto lokalitu (dub, javor, lípa).

Výstava fotografií Vladimíra Červenky v Historickém archivu Bela Crkva (14. 11. 2025)

Výstava „Vladimír Červenka – fotograf života“, byla slavnostně otevřena 14. 11. 2025 v Historickém archivu v Bele Crkvi pod záštitou Školy plus v rámci „Českého kulturního podzimu“. Výstava byla věnována významnému fotografovi Vladimíru Červenkovi, který jako první student z tehdejší Jugoslávie vystudoval v Praze FAMU, obor umělecká fotografie.

Autorem výstavy je Anton Stehlik, který pro návštěvníky výstavy připravil vyprávění i uměleckou prezentaci o životu Vladimíra Červenky. Projekt podpořilo Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

U okviru tradicionalne manifestacije Češka kulturna jesen

Otvaranje izložbe fotografija dana 14.11.2025. u 18h u izložbenom prostoru Istorijskog Arhiva Bela Crkva

Vladimir Červenka – Fotograf života

Izložba je posvećena čuvenom fotografu Vladimiru Červenki koji je magistrirao na FAMU (Fakultet za film i televiziju, odsek za umetničku fotografiju) u Pragu (Češka Republika).
Vladimir Červenka bio je prvi student iz tadašnje Jugoslavije koji je na FAMU studirao umetničku fotografiju

Autor izložbe: Anton Stehlik

<u>Ocenění za zásluhy v diplomacii udělené Ministerstvem zahraničních věcí České republiky (12. 11. 2025)</u>

Medaile za zásluhy v diplomacii byla poprvé udělena osobnostem ze Srbska. Vítězem je prof. dr Jože Sivaček. Slavnostní předání proběhlo ve středu 12. listopadu 2025 na Velvyslanectví České republiky v Bělehradě ve spolupráci s Úřadem vyslanců obrany České republiky.

Výstava „Nerozluční bratři Čapkové“ (13. 11. 2025)

Česká beseda Vršac využila příležitosti zapůjčení výjimečné výstavy, kterou organizovalo Velvyslanectví České republiky v Bělehradě na konci září v Národní knihovně v Bělehradě. Jednalo se o výstavu s názvem „Nerozluční bratři Čapkové“, autor Haasan Zahirović, která se konala v Domu Armády ve Vršci 13. listopadu za podpory Velvyslanectví České republiky v Bělehradě, Kulturního centra Vršac a České besedy Vršac. Otevření výstavy se zúčastnila velká část členů krajanské komunity z Vršce i okolí, studenti a zástupci institucí a organizací. Výstava trvala do 27. listopadu a pro velký zájem bude pravděpodobně instalována v lednu 2026 i v Českém mediálním centru v Bele Crkvi.

Výstava „KRAJINA, kde vzpomínky krájí s námi“ (24. 11. 2025)

V rámci projektu „Krajina krajanů“ podpořeného Ministerstvem zahraničních věcí byla realizována výstava Terezy Stamenković Klepaček s názvem „Krajina, kde

vzpomínky kráčí s námi“ v galerii „Tačka susretanja“ ve Vršci. Výstava oslovila členy krajanské komunity i širokou veřejnost. Malby krajiny z oblasti srbského Banátu se dotýkaly tématu našeho původu, kroků a historie našich předků, díky kterým můžeme žít v tomto kraji. „Rodný kraj není jen místo na mapě, je to část duše, kde písek, voda a vítr pamatují tvé kroky.“ Tereza Stamenković

Spolupráce s Radio Prague Internacional

Paní ředitelka Radia Prague Internacional Klára Stejskalová je již několik let v kontaktu s krajany srbského Banátu. Po její osobní návštěvě v září tohoto roku vznikla intenzivnější spolupráce, díky které může být život krajanů či práce českého učitele v této specifické destinaci sdílena s celým světem skrze sociální sítě Radia Prague Internacional. Redakce zveřejnila článek o oslavách svatého Václava v Gaji, audio rozhovor s učitelkou českého jazyka Alenou Havlovou a článek o slavení Dušiček. Další zajímavosti o životě, zvycích a kuchyni krajanů v srbském Banátu budou sdíleny v nejbližší době (Vánoce, Tři králové a další).

https://www.facebook.com/share/p/17b3hT2wUH/

https://www.facebook.com/share/p/16TLq7hghy/

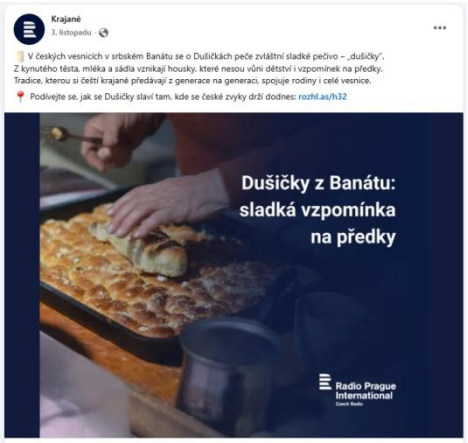

Otevření výstavy „Život farnosti – minulost a současnost“ v Bele Crkvi (29. 11. 2025)

Dne 29. listopadu byla v prostorách Českého mediálního centra v Bele Crkvi slavnostně otevřena výstava s názvem „Život farnosti – minulost a současnost“. Na zahájení mons. Mirko Štefković, zrenjaninský biskup, srdečně pozdravil věřící z Bele Crkve a okolních farností. Podtrhl, že výstava představuje cenné historické a duchovní dědictví farnosti svaté Anny (staré fotografie, dokumenty, předměty a umělecká díla). Zvláštní důraz je věnován knězi Nikolu Lennerovi, jehož život byl poznamenán utrpením v době komunismu a vděčnosti věřícím, kteří mu zachránili život. Byl připomenut také oblíbený kněz P. Josip Matanović a všichni kněží, kteří během desetiletí utvářeli identitu této farní komunity. Expozici obohacují umělecké práce P. Leona Tápaije, současného správce farnosti. Mons. Štefković nakonec slavnostně prohlásil výstavu za otevřenou a udělil své požehnání všem přítomným.

Mozaika pro Český Banát (29. 11. 2025)

V prostorách České besedy Vršac se konala výtvarná dílna v rámci projektu Mozaika pro Český Banát, která je finančně podpořena Ministerstvem zahraničních věcí. Projekt je realizován od roku 2021 a jeho součástí je celá řada mozaikových realizací i výtvarných dílen pro děti i dospělé. Dílny připravila Alena Havlová a Tereza Stamenković Klepaček pod záštitou České školy Banát a České besedy Vršac. Tentokrát byla dílna věnována dětem a tvorbě jednoduchých mozaik, které mohou posloužit jako vánoční dárek pro blízké.

Chorvatsko, Daruvar, Končenice

Když knihy ožijí aneb Literární dílny s Klárou Smolíkovou

Tereza Vlček Klímová

Školní knihovny bývají plné knih, ale ruku na srdce, kolik z nich během školního roku putuje ke čtenářům domů? Knihy tak leží na policích, na jejich tvrdých deskách usedá prach a jen čekají, až si je nějaký zvídavý čtenářů vypůjčí. Ale když přijede jejich autorka, situace se úplně změní a knihy jako by najednou ožily. A přesně to se stalo, když mé pozvání mezi krajany přijala spisovatelka Klára Smolíková – jméno, které zná každý, kdo má slabost pro dětské knížky, komiksy a chytré příběhy.

Autorka, která dlouhodobě inspiruje školy a knihovny v Česku i zahraničí, přijela za žáky České základní školy Jana Amose Komenského v Daruvaru a Základní školy Josefa Růžičky v Končenicích. Přivezla s sebou nejen své knihy, ale i otázky, nápady a hravé aktivity, které přetvořily běžný školní den v dobrodružství plné příběhů, fantazie, historie a tvoření.

Děti se během dílen staly malými badateli ve světě literatury. Zkoumaly, co všechno umí prozradit obal knihy, přemýšlely o žánrech a objevovaly, že psaní není jen o nápadech, ale i o trpělivosti a zvídavosti. Každá věková skupina se vydala na vlastní literární výpravu. Ti nejmladší se skamarádili s kouzelnými dubánky a za jejich pomoci se učili orientovat v knihách, další se ocitli v časech českého krále a otce vlasti Karla IV, kde spolu s jeho jmenovcem králíkem Karlíkem zažili spoustu dobrodružství. Starší žáci se zase pustili do detektivního pátrání s Tajnou dvojkou A+B a páťáci a šesťáci se spolu s Komenským vydali do komiksu a objevovali tak život a dílo tohoto velikána. Nechyběla ani dílna Mluvíme v bublinách, která dětem přiblížila svět komiksu a práci s obrazem. Pro učitele proběhl inspirativní seminář Práce s knihou: Od slov a obrázků k informační gramotnosti, který přiblížil aktuální problémy, s nimiž se čtenářství potýká. Ze všech setkání bylo cítit něco, co se do učebnic nevejde – radost z objevování. Všichni účastníci si z dílen odnesli nejen nové poznatky, ale také chuť tvořit, číst a přemýšlet o příbězích jinak – s fantazií a otevřenou myslí, a také motivaci, že nikdy nemáme ztrácet naději – tak, jako ji i přes různorodé životní překážky neztratil Jan Amos Komenský. A nám nezbývá než popřát knihám, které doposud ležely v knihovnických policích, aby se na cesty za čtenáři vydávaly co nejčastěji.

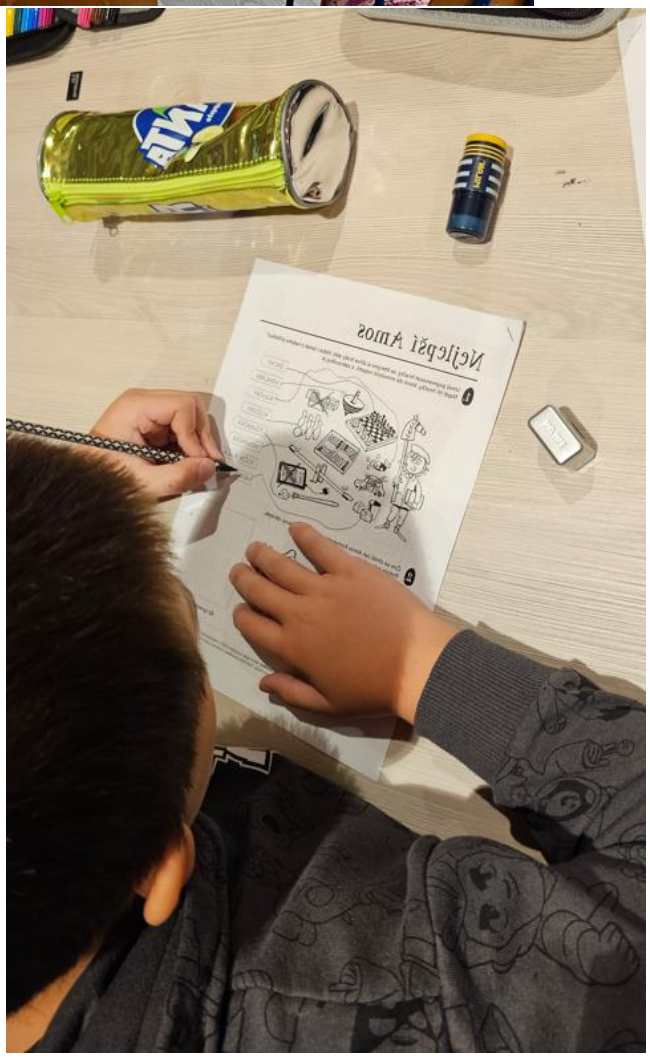
Nejlepší Amos

Drakiáda, jakou jsme ještě nezažili
Daruvar, Ivanovo Selo

Když se řekne drakiáda, většina z nás si představí modré nebe plné pestrobarevných draků, vítr ve vlasech a podzimní listí pod nohama. Letos to ale vypadalo úplně jinak. Příroda si usmyslela připravit dětem i nám překvapení. Místo listí na nás na louce u daruvarského aerodromu čekala bohatá sněhová nadílka, dokonce účastníky již z dálky vítal dvoumetrový sněhulák. Po spekulacích, jak se s neočekávanou situací vypořádat, padlo jasné rozhodnutí. Jdeme do toho! A světe div se, drakiádě to dodalo úplně nový rozměr.
Organizace se ujala tradiční čtyřka – já a moje kolegyně Ilona a naši partneři, letos naše řady posílil také stážista Matěj Johánek. Pro děti jsme připravili sérii dračích výzev. Od přenášení ledových dračích vajec na lžíci přes hašení dračího požáru házením míčků až po titěrnou práci s dračími drápky, které přebírají své nastřádané poklady. Pro tuto soutěž nám dokonale posloužily kolíčky na prádlo. Kdo zvládl všechny úkoly, mohl si vyrobit vlastní veselé cedulky do fotokoutku a odnést si tak originální památku.
Po soutěžích přišlo na řadu to, na co se všichni těšili nejvíc – pouštění draků. Tentokrát se k pouštění přidalo i spontánní koulování, protože sníh přímo vybízel k zimním hrám.
Taktéž jsme letos poprvé připravili drakiádu i pro děti z vesnice Ivanovo Selo, kde se k nám přidali z žáci ze základní školy v Hrubečném Poli, kteří se učí češtinu jako výběrový předmět. A tak mnoho z nich poprvé v životě zkusilo vypustit svého vlastního draka a nutno podotknout, že jejich nadšení bylo slyšet široko daleko.
Každý účastník si odnesl odměnu, kterou díky finanční podpoře Svazu Čechů tvořil i krásný nový drak. K tomu nechybělo občerstvení, dobrá nálada a radost, která zahřeje i v nejchladnějším počasí.

DRAKIÁDA
DARUVAR
2025